

VÝKONNOSTNÉ ZMLUVY SAV 2024–2026

Ukazovatele výkonnostnej zmluvy

Ústav hudobnej vedy SAV, v. v. i.

Základné informácie o v. v. i.

Názov

Ústav hudobnej vedy SAV, v. v. i.

Štatutárny zástupca

prof. PhDr. Hana Urbancová, DrSc.

Adresa

Dúbravská cesta 9, 841 04 Bratislava 4, Slovenská republika

Kontaktné údaje

musicology.director@savba.sk; musicology@savba.sk

Webová stránka

<http://www.uhv.sav.sk>

TEMATICKÝ OKRUH: EXCELENTNÝ VÝSKUM**Významné publikačné výstupy vedeckého výskumu****Ukazovateľ**

Priemerný ročný počet excelentných vedeckých publikačných výstupov (Scopus).

Východisková hodnota

Ročný priemer za obdobie 2020 – 2023: 5,25 (publikácie registrované v databáze Scopus).

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

Publikovanie vedeckých knižných monografií v počte: 4 monografie (ročný priemer za zmluvné obdobie).

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

Pri voľbe pôvodného cieľa (uverejnenie 7 štúdií v časopisoch SCOPUS ročne) sme vychádzali z dvoch predpokladov. Prvým boli publikačné výsledky z obdobia 2020 – 2023, na základe ktorých sa určila východisková hodnota počtu štúdií SCOPUS v ročnom priemere. V tomto období sa však na našom pracovisku finalizovali projekty (APVV), v ktorých sa vykazoval výrazne navýšený počet publikácií SCOPUS oproti minulosti. Ďalšie zvyšovanie tohto počtu sa ukázalo ako nereálne vzhľadom na obmedzené možnosti muzikológov publikovať v časopisoch SCOPUS z odboru. Druhý zámer umiestniť ústavný časopis do databázy SCOPUS sa zatiaľ nepodarilo uskutočniť, prebiehajú však procesy prípravy žiadosti.

Vedecké knižné monografie reprezentujú v muzikológii formu excelentného výstupu, ktorá zverejňuje v analyticko-syntetickej podobe zásadné poznatky významné z hľadiska vývinu vedného odboru a jeho špecializácií. V období 2024 – 2026 budú realizované viaceré monografie, ktoré sprístupňujú hudobné pramene od stredoveku do súčasnosti. Predpokladáme nárast prác v cudzojazyčnej verzii (anglický, nemecký jazyk). Do ukazovateľov budú zaradené aj editorské a spolueditorské publikácie so zahraničnými partnermi (výsledky zahraničných projektov alebo zahraničnej spolupráce) ak budú na predmetnej publikácii participovať aspoň traja vedeckí pracovníci Ústavu. Medzi dôležité monografické výstupy budú zaradené aj práce charakteru vysokoškolských učebníc, ktoré zásadne prispievajú ku skvalitneniu pedagogického procesu alebo prispievajú k doplneniu absentujúcich tém v muzikológii.

Navrhujeme zmenu cieľa v oblasti typu excelentnej vedeckej publikácie nasledovne:

Východisková hodnota: ročný priemer za obdobie 2020 – 2023 v počte 3 vedecké knižné monografie (v cudzojazyčnej verzii: 1,25 monografie ročne)

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026: 4 vedecké knižné monografie (ročný priemer za zmluvné obdobie, z toho v cudzojazyčnej verzii: 1,5 monografie ročne), spolu za celé zmluvné obdobie 12 (spolu v cudzojazyčnej verzii: 5 monografií).

Poznámka:

Zmena ukazovateľa bola schválená Hodnotiacim panelom výkonnostných zmlúv pre 3. oddelenie vied SAV v novembri 2025.

TEMATICKÝ OKRUH: EXCELENTNÝ VÝSKUM

Významné patenty a iné významné výstupy

Ukazovateľ

Priemerný ročný počet historických hudobných prameňov importovaných do špeciálnych vedeckých databáz.

Východisková hodnota

Priemerný ročný počet za obdobie 2020 – 2023: 70 hudobných prameňov.

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

Priemerný ročný počet za zmluvné obdobie: 93 hudobných prameňov (nárast o jednu tretinu).

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

Ústav hudobnej vedy SAV, v. v. i. je správcou a koordinátorom dvoch vedeckých databáz stredovekých hudobných prameňov **Slovak Early Music Database – Cantus Planus in Slovacia** (<http://cantus.sk>; ďalej SEMD) a Medieval Music Manuscripts from Austrian Monasteries Database (<https://austriamanus.org>; ďalej A4M), ktoré sú súčasťou procesov digitalizácie kultúrneho dedičstva (Digital Humanities) v medzinárodnom priestore.

V zmluvnom období predpokladáme pokračovanie importu hudobných prameňov s navýšením oproti predchádzajúcemu obdobiu **o tretinu za kalendárny rok**. Jeden hudobný prameň je komplexným dátovým celkom a jeho spracovanie do databázy je výsledkom syntézy viacerých vedeckých postupov. Premietajú sa do súboru dát o konkrétnom hudobnom prameni. Rozsah hudobného prameňa je variabilný: siaha od jednotlivých hudobných fragmentov cez kompletne hudobné diela až po skupinu viacerých hudobných diel tvoriacich jeden hudobno-liturgický cyklus. Spracovanie hudobného prameňa zahŕňa základný pramenný výskum, evidenciu, digitalizáciu, kodikologické, muzikologické a liturgické vyhodnotenie až po finálnu identifikáciu. Predpokladá znalosť liturgickej latinčiny, schopnosť transkripcie notových zápisov (stredoveké notácie) a textových zápisov (stredoveké typy písma) aj muzikologickú analýzu prameňov na úrovni minimálne absolventov PhD. štúdia.

Charakteristika databáz: **1. SEMD** sprístupňuje najstaršie rukopisy notovaných fragmentov zo Slovenska za obdobie od konca 11. storočia do začiatku 16. storočia. **2. A4M** sprístupňuje kompletne, cyklické aj fragmentárne zachované materiály s notáciou do roku 1600 z rakúskych kláštorňých knižníc. Databázu spravuje a koordinuje ústav v spolupráci s Knižnicou Kláštora augustiniánov v Klosterneuburgu (Rakúsko).

Cieľom vedeckých databáz je sprístupnenie najstarších písomných materiálov liturgickej hudby do roku 1600 vedeckej, odbornej a širokej verejnosti v celosvetovom priestore. Obe databázy prezentujú aktuálne výsledky domácich a zahraničných pramenných výskumov v prepojení dát na medzinárodný portál Cantus Index (<https://cantusindex.org>). Databázy používajú štandardizované systémy sieťovania liturgických spevov, žánrov a sviatkov, ktoré poskytuje Cantus Index. Jednotná terminológia a číslovanie spevov zabezpečujú, že údaje sú harmonizované s medzinárodnou sieťou (19 národných a nadnárodných databáz), čo uľahčuje krížové odkazy a komparatívnu analýzu spevov z rôznych zdrojov, regiónov a areálov v nástroji Cantus Analysis Tool.

TEMATICKÝ OKRUH: KVALITNÉ VÝSKUMNÉ PROSTREDIE

Kariérny rozvoj a stabilizácia post-doktorandských pozícií

Ukazovateľ

Podiel FTE postdoktorandov na celkovom FTE vedeckých pracovníkov.

Východisková hodnota

Priemerný podiel za obdobie 2020 – 2023: ca 1/3 (34 %)

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

Udržanie dosiahnutého stavu podielu (mierne nad 1/3) za plnenia podmienok práce postdoktorandov.

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

Pracovisko sa usiluje dlhodobo vytvárať vhodné podmienky na kariérny rast pre postdoktorandov. Poskytuje priestor najúspešnejším absolventom doktorandského štúdia ústavu, ale aj absolventom doktorandského štúdia z iných inštitúcií a zo zahraničia (dosiaľ najmä Česká republika). Postdoktorandi patria do kategórie nových (novoprijatých) pracovníkov. Od nástupu na pracovisku sú zapájaní do grantových projektov v súlade s ich vedecko-výskumnou orientáciou. Niektorí z nich majú príležitosť podať si vlastný grantový projekt, a to na báze viacerých projektových schém (SAV, VEGA, najnovšie aj APVV), čím sa podporuje u nich aj rozvoj organizačných schopností. Sú zapojení do medzinárodných projektov, ktoré pracovisko získalo za posledné obdobie (najmä projekty COST). Podporuje sa ich aktívna účasť na vedeckých podujatiach na Slovensku a najmä v zahraničí – postdoktorandi patria k osobitne aktívnym účastníkom týchto podujatí, kde si budujú vlastné odborné kontakty. Dôraz sa kladie na rozvíjanie všetkých potrebných kompetencií a zručností, vrátane účasti na redakčných a editorských prácach, spolupráce na vedeckých a odborných databázach a práce v zbierkových fondoch pracoviska. Od začiatku nástupu na pracovisku sa sleduje a usmerňuje napĺňanie kritérií na postup do VKS IIa. Osobitný dôraz sa kladie na publikovanie v zahraničí. K povinnostiam postdoktorandov patrí vydanie vlastnej monografie do piatich rokov od ukončenia PhD. štúdia. Ústav zaviedol štatút mentorského dohľadu zo strany starších vedeckých pracovníkov, bývalých školiteľov atď., pod usmerňovaním ktorých postdoktorandi pracujú. Za obdobie 2020 – 2023 dosahoval podiel postdoktorandov na celkovom počte zamestnancov mierne nad jednu tretinu. Cieľom pre nasledujúce obdobie bude tento stav udržať s udrzaním alebo navýšením počtu postdoktorandov a za plnenia interných podmienok ich práce.

TEMATICKÝ OKRUH: KVALITNÉ VÝSKUMNÉ PROSTREDIE

Veková vyváženosť a rodová rovnosť

Ukazovateľ

Podiely príslušných skupín zamestnancov podľa rodu a z hľadiska vekovej vyváženosti.

Východisková hodnota

Podiel mužov na celkovom počte zamestnancov v roku 2023: 29,4 %

Podiel mladých pracovníkov pod 40 rokov za obdobie 2020-2023 v priemere mierne nad 1/3, podiel pracovníkov nad 62 rokov v rovnakom období mierne pod 1/4

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

Podiel mužov: 33 %

Veková štruktúra: udržanie priemerného stavu z obdobia 2020-2023.

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

Ústav hudobnej vedy SAV, v. v. i. patrí k pracoviskám, ktoré zastrešujú výskum podľa príslušnosti k vednej disciplíny – muzikológii. Muzikológia patrí k tzv. malým vedným odborom, ale s mimoriadne veľkou vnútornou diferenciáciou v podobe viacerých subdisciplín a množstva špecializácií. Preto nie je vždy jednoduché z kvantitatívneho hľadiska zabezpečiť **rodovú rovnosť**, a to ani v tých vybraných oblastiach výskumu, ktoré sú na našom pracovisku zastúpené. Z hľadiska všetkých zamestnancov výrazne prevláda zastúpenie žien, čo je dlhodobý trend. Podiel mužov za obdobie rokov 2020 – 2023 dosahoval priemernú hodnotu pod jednu tretinu. Za jednotlivé kalendárne roky bol však tento podiel značne variabilný, pričom sa menil v rozpätí cca 22 – 37 %. Výkyvy spôsobil najmä odchod kolegov-mužov z pracoviska z kategórie postdoktorandov. Cieľom je priblížiť sa, resp. dosiahnuť podiel zastúpenia mužov na ústave aspoň v rozsahu jednej tretiny do konca zmluvného obdobia. Predpokladáme, že podiel mužov zvýšime v rámci kategórie postdoktorandov, teda úspešných absolventov doktorandského štúdia. Na druhej strane, dôraz kladieme na rodovú rovnosť z hľadiska príležitostí a šancí na uplatnenie.

Z hľadiska vekovej štruktúry považujeme zastúpenie základných vekových kategórií na ústave v súčasnosti za optimálne. Na pracovisku rozvíjame princíp medzigeneračnej solidarity, ktorý spočíva vo vzájomnej kooperácii a komplementárnosti všetkých vekových skupín. Za obdobie 2020 – 2023 sa podiel mladých pracovníkov do 40 rokov pohyboval v priemere nad tretinou, podiel pracovníkov nad 62 rokov zasa dosahoval mierne pod jednu štvrtinu. Vzhľadom na skutočnosť, že do kategórie nad 62 rokov sa budú postupne presúvať ďalší pracovníci a pracovníčky, bude nevyhnutné podiel jednotlivých vekových kategórií priebežne sledovať a vyhodnocovať.

TEMATICKÝ OKRUH: SPOLOČENSKÝ DOSAH VÝSKUMU

Spoločenský dosah výskumu, normatívna úloha

Ukazovateľ

Počet odborných edícií hudobného materiálu zo zbierkových fondov ústavu.

Východisková hodnota

0

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

2

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

Na základe svojej výskumnej činnosti Ústav hudobnej vedy SAV, v. v. i. vybudoval vlastné **etnomuzikologické zbierky**, ktoré majú paralely na akademických pracoviskách viacerých krajín strednej, severnej a východnej Európy. V súčasnosti tieto zbierky reprezentujú vzácne kultúrne dedičstvo so statusom **Národného korpusu tradičnej ľudovej hudby**. Sú výsledkom terénneho a archívneho výskumu viacerých generácií etnomuzikológov zo Slovenska, čiastočne aj zo zahraničia. Obsahujú rukopisné, zvukové a audiovizuálne dokumenty o tradičnej ľudovej hudbe z územia Slovenska (vrátane hudby etnických minorít) a zo zahraničia (historické slovenské enklávy).

Za posledné obdobie narastá záujem o obsah týchto zbierok zo strany širokej verejnosti – lokálnych komunit, profesionálnych a amatérskych hudobníkov, zberateľov a príslušníkov folklórneho hnutia. Ústav hľadá také formy sprístupňovania obsahu svojich zbierok, ktoré by boli v súlade so zachovaním autorských práv viazaných na vznik daných zbierkových dokumentov. Jednou z reálnych možností je spolupráca akademického pracoviska s lokálnymi komunitami, ktoré sa v minulosti podieľali na vzniku zbierkových dokumentov. Práve z prostredia lokálnych komunit dnes prichádzajú požiadavky na sprístupnenie piesňového a hudobného materiálu, ktorý pochádza z ich lokality, resp. mikroregiónu. **Hudobná repatriácia ako návrat hudobných prameňov do prostredia lokálnych komunit**, v ktorom vznikli a z ktorého pochádzajú, je v súčasnosti medzinárodným trendom v sprístupňovaní obsahu etnomuzikologických zbierok, fondov a archívnych dokumentov.

V zmluvnom období sa sústredíme na prípravu a vydanie **odborných edícií materiálového typu** v spolupráci v lokálnymi komunitami. **Model spolupráce s lokálnymi komunitami** bude zahrňovať tieto aktivity: výber materiálu zo zbierok ústavu, riešenie autorských práv, rokovanie s miestnymi aktivistami a hudobníkmi na konkrétnej podobe sprístupnenia materiálu, odborné konzultácie, finančné zabezpečenie edičného projektu, spolupráca na príprave a publikovaní edície, prezentácia edície v prostredí lokálnej komunity.

Spoločensko-kultúrny dopad: Predpokladá sa priame využitie odborných edícií (piesňových a hudobných zbierok prístupných širokej verejnosti) pri oživovaní a rozvíjaní lokálnej hudobnej kultúry miestnymi hudobníkmi, organizátormi, aktivistami a hnutím folklorizmu. Osobitný význam týchto materiálových publikácií sa ukazuje v lokalitách, kde síce došlo k prerušeniu vývinovej kontinuity tradičnej hudobnej kultúry, existujú však podmienky na jej oživenie a pokračovanie napríklad na báze folklorizmu.

TEMATICKÝ OKRUH: KVALITNÉ RIADENIE VEDY A VÝSKUMU

Každá v.v.i. vypracuje podklady pre štyri typy ukazovateľov a tieto podklady predloží príslušnému hodnotiacemu panelu pri hodnotení plnenia výkonnostných zmlúv 2024–2026.

Ukazovateľ: Stratégia a akčný plán

V.v.i. si vypracuje/aktualizuje svoju stratégiu, ktorú predloží príslušnému hodnotiacemu panelu najneskôr do 30. júna 2025 (v.v.i., ktoré majú vo výkonnostnej zmluve podmienku povinného spájania, predložia vypracovanú stratégiu do 30. júna 2026).

Výstup: *Aktualizovaná stratégia v.v.i. (do 30. júna 2025, resp. 2026 v prípade spájajúcich sa organizácií).*

Podklad pre hodnotiaci panel: Správa v.v.i. hodnotiaca implementáciu stratégie a akčného plánu v.v.i. v rokoch 2024–2026.

Ukazovateľ: Ľudské zdroje

Podklad pre hodnotiaci panel: Správa v.v.i. o nakladaní s ľudskými zdrojmi na v.v.i. v období 2024–2026.

Ukazovateľ: Výkazníctvo a kontrola

Podklady pre hodnotiaci panel: Výročné správy v.v.i. za roky 2024, 2025, príp. 2026, stanoviská Ekonomicko-technického odboru Úradu SAV a vedenia príslušného oddelenia vied SAV a pod.

Ukazovateľ: Implementácia riadiacich štruktúr a kvalita riadenia

Podklady pre hodnotiaci panel: Správy o (príp. zápisnice z) činnosti vedeckej a správnej rady v.v.i. za roky 2024, 2025, príp. 2026, správa o činnosti medzinárodného poradného panelu v.v.i. za obdobie 2024–2026, správy o činnosti dozornej rady v.v.i. za roky 2024, 2025, príp. 2026 (vypracované dozornou radou v.v.i.) a pod.